

(6) *Vnctuosa*. - aquosa oculis amica, vnicnoſa etiam quedam oleoſa; exemplo pinguedinum, viperar. & huic succedanearum, alia vero seu calidiora seu tenaciora non item, vnde absurdum fuerit oculis emplaſtra apponere.

(7) *Quacunque affluxum cieni oculū, cauenda*; & inter hæc ptarmica, totum caput concutientia, vnde & sani compatiuntur oculi, comprimuntur, illachrumantur, producta sternutatione, & solicitantur. Longe magis id in ægro & debili bulbo timendum est.

LIBRI I. SECTIO III. CAPVT III.

De,

Oticis.

Ver deliciatissimum membrum est oculus ad extta, ita delicatissimum quoque est auris ad intra, vnde natura intra petras microcosmi eandem abdidit, ne tam facile iniuriis externis esset obnoxia.

Djuidi & OTICA ad instar ophthalmicorum possunt in interna & externa, Internis & externis communia sunt (1) *Roborantia*, quæ spiritus vigorant, vt influant, nec stationem suam deserant, seu ab intemperie capitis frigida, seu defectu spirituum, seu obstructione pororum nerueorum influxus vacillet, vt in auditus grauitate, difficultate & sensus laſionibus aliis. Inprimis huc faciunt, quæ volatili subtilitate id præstant, vt ipsiflma cephalica recensita pleraque, salvia, roſmarinus, ſtœchas arabica &c. Deinde & præcipitantia cephalica omne tollunt punctum, præcipue & principaliter cinnabarina. Vix in vlo affectu capitis tam insignem hæc edunt effectum, quam in autium his affectibus. Vnde & in febrium continuarum & ardentium declinatione omnium optimas sunt, iis in casibus, quod sapienti revera testari possumus.

2. *Aperientia & diſcutientia*, partium itidem olatilium & spirituofarum, sale volatili oleoso inprimis potentia, cum di-

ctis

ctis coincidentia. Sunt vero & alia huius classis. Sic instar regulæ practicæ commendandum est: in affectibus aurium quibuscumque, non a causa sola externa oriundis, medicamenta, splenetica & hypochondriaca esse optima. Restituimus hoc pacto s̄apius d̄uoniac, solis vel potissimum adhibitis martialibus & aperientibus aliis.

Sic *diaphoretica* in affectibus aurium, in primis in otalgia vnicē profūnt. Lympha enim plerorumque, si non omnium affectuum aurium est causa, quæ omnibus modis corrigenda, dissipanda, in ordinem redigenda est.

Sic *carminativa* auribus quoque specificē medentur, tum interne, halituositatem ex primis viis & consequenter ex M. S. quoque tollentia. Neque enim sonitus, sibili & tinnitus aurum nisi ab exhalatione peregrina, seu subsistentis lymphæ, seu cessantium spirituum, seu heterogeneis particulis halituosis inducēt oriuntur. Vnde *carminativa* & *roborantia* inter Otica optima sunt, v. g. semina carminativa, baccæ lauri, & lata anisi, carui, anethi.

Inter externa vero laudanda apprime, præter polychresta roborantia, ex aqua apoplectica, anhaltina, acoustica Minderei, essentia ad auditum Michael. ambra, moscho, (qui solus impositus quoque egregie iuuat,) & otalg. Mynsicht. sunt (1) *Extergentia*, quæ obstrunctiones referant & mundant, vt acriuscula, raphanus rusticanus, cepa, porrum, & amara, ipsaque purgantia, vt radix hellebore, colocynthis, flores perficorum, vt absinthium in lacte coctum, asarum, plantæ cephalicæ, rosmarinus, chamomilla, oleum amygdalarum amarorum, velut basis omnium oticorum externorum &c. in ulceribus, vermbus, sordibus proficia. Vtraque simul vias & parietes meatuum præstant liberos. Sic & vapor seu suffimentum ex farina fabarum huc spectat.

(2) *Exsecania*, nihil enim auris archeo tam alienum est, quā humor peregrinus vel quasi talis; auris enim, vt sonus quoque, siccis gaudet, ex thure, mastiche, succino, g. sandaracæ. Hinc & fumus tabaci inspiratus confert. Præcipue vero in fluxioni- bus

bus, quæ chronicæ & molestæ esse satis consueuerunt, hæc ipsa profunt.

(3) *Anchelminica* ipsa, quæ quidem cum diætis coincidunt, ut non opus sit seorsim de iis plura dicere.

Inter hæc ipsa vero notandum: (1) *In affectibus aurium semper magis ad caput, in alijs viscera, quam ad eurem ipsam est respiciendum.* Hinc cum tinnitus ipse quoque sit ordinarius præco & anteambulo apoplexiæ, eo potissimum easu absurdum foret, topicis illi mederi, neglecta spirituum debilitate. Hinc semper eo casu, ut obiter hoc addamus, attendendum est, an tinnitus proueniat ab infimo ventre, inquinato sero & spiritibus, in primis a flatibus; an a spirituum defectu, an ab assidue eorundem rarefactione & agitatione, ex quo etiam curatio moderanda & varianda est. Extat hanc in rem elegantissima de tinnitus aurium epistola apud Scaligerum ep. 66. p. 194. ubi post alia: empiricorum, ait, atque methodicorum olim fuit hoc, affectæ parti illico adhibere ~~remedij~~. Nos aliter faciendum natura docet, quæ ut certis confessionibus commisit atque aptauit partes animatas, alterius saepe noxam ex alterius incommodo pendere designat. Quamobrem non neglecto cerebro, ventriculi, iecoris, lienis, matricis prius ineunda ratio est. Nec minus ad ea, quæ ~~respon~~^{respon} ~~ter~~^{ter} vocant Græci, respiciendum.

2. *Quæcumque spiritus vel obtundunt, vel confundunt, canenda sunt.* Confundunt in primis sternutatoria, unde & caput turbant, & varie agitant materiam halitusosam, ac humorosam ibi contentam. Obtundunt vero frigida, actu vel potentia talia, quæ idcirco tutius omittuntur. Hinc

3. *Nec frigida, nec calida, sed tepida debent esse virtus inden-
da, quæ blande demulceant, non iedant vero.* Valet enim & hic, Frigida esse neruis & neruosis partibus aduersa; tepidis blandis gaudent aures.

4. *Topicæ auricularia vel auri ipsi induuntur admittunturve, si
vel pone aures illinuntur.* Illa vias requirunt patulas, unde sordes remouendæ prius, quæ saepe etiam solæ, in plebeis præ-

fertim; in causa sunt, quare auditus sit difficilis. quibus expurgatis hinc empirici s^epe plus efficiunt, quam medicamentis suis aliis. H^ec vero priorum sunt subsidiaria, ad discussionem quoque egregie facentia ex spirituosis, √ Anhalt. ol. petrol. ess. castor. volat.&c,

5. *Topica ipsa quoque inter se distinguenda sunt, quibus magis conueniant, in qualitate & quantitate.* Suffitus magis exsiccant, siccant, vaporosa humida magis demulcent, oleosa & spirituosa magis discutiunt & roborant. In singulis cauendum est semper: Ne quid nimis. In primis apaea facile obruunt & laxant membranulam vaporosa quoque & alia frequentius continua ta partem debilitant. Imo nec auris patitur iussum, pars inter omnia sensoria subtilissima & delicatissima. Hinc etiam iniectiones aquae, decocta & alia, ad instar clysterum vulgo commendata, minus locum habent, sed omittere praeferuntur. Quando emolliendum est & demulcendum, immediate quoq; infillantur v. g. amygd. dulc. quando roborandum, cum bombace.

6. *Affectioni topicorum velificandorum est & corporis positu;* in primis si ea immitti profundius ex usu sit. Hinc in aurem oppositam cubandum eo casu, in primis in otalgia.

7. *Quaecunque meatum obuiscant, exsident.* Pertinet huc & pinguedo castorei, cuius potius eligenda est essentia. Essentia fellis perditis, lucii pisces ob incisoriam virtutem commendantur in surditate & vermis aurium, quo casu & vrinosa quidam laudant. Item cataplasmata huc non quadrant.

8. *Quaecunque partem membranosam & teneram ledunt & erodunt, cauenda sunt.* Hinc olea destillata quedam acriora, & calidiora confultius omissuntur, alia bombace excepta cum hoc modo non, immediate feriant membranulam, tolerantur bene. Optimum vero est oleum amygdalorum amarorum, vel nucleorum persicorum, eligere loco excipientis, cumque eo remiscere ea carminativa alia, subtripla circiter parte, additis pro re nata & spirituosis, ut spiritu liliorum conuallium, √ apoplectica, essentia castorei, facta concussione albescen tia.

2. III

9. *Inmissis topicis masticare consulum est.* Videantur de hoc meatu ab aurium regione ad os eunte anatomici, & *Heerius obs. 28. p. 315.* qui plura inde phænomena explicat & dilucidat. Hinc suasimus id vtiliter sapient, vt & magis penetrare posset medicamentum, & sero sum phlegma educi, & caput roborari, in suspiris aurium & affectibus aliis. Hinc illud quoque phænomenon addendum venit, quod otalgia vel inflammatio aurium si paulo profundior sit, ordinarie quasi soleat terminari ad salutem, facta puris successiva ad fauces eructatione, quod vidimus non semel. Sin minus profunde hæreat malum, sed ad exteriora vergat, solet per meatum auditorium exsudare, non negligendum vlo modo, siquidem facile, nisi exsiccantibus sedula cura adhibeatur, aliisque & dixeta ipsa, in longum tempus durare solet fluxus. Imo vero singulare aliud experimentum ex eodem fundamento lucem acquirit, nempe auribus adhibita topica, non solum prodesse in aurium affectibus; verum etiam in partium vicinarum morbis aliis, & speciatim in doloribus dentium. Nouimus quendam militem Belgam, qui in curandis illis magnum sibi acquisuerat nomen, infulso auribus liquore, quem pro arcano retinebat sibi. Conuersatus vero aliquandiu nobiscum eodem hospitio, sub discessum communicabat id ipsum, nihil aliud esse scilicet, quam aquam simplicem, cui pauca grana piperis in cochleari super ignem intepuissent. Pro diuitibus vero recipiebat g. j. moschi. Conferri merentur quæ de hoc applicandi loco etiam *Sirobelbergerus* memorat *Tr. de Podagra dentium.*

LIBRI I. SECTIO III. CAPVT IV.

De

Thoracicis.

VT summa est respirationis necessitas; ita **THORACICA** medicamenta, dum pulmonis tonum sartum tectum servant, eandem moderantur, ne ab humerum statu peruerso vitium capiat, pluribus insignita nominibus,

S 2

Sunt